

FREDSkontakt-Uppsala.net

En web-sida om hur vi tar FREDEN i VÅRA HÄNDER

Civila Samhällets Organisationer (CSO).

Vi byggde landet ...

Dagens svenska samhälle har i många avseenden formats av våra folkrörelser. Dessa har ofta varit i opposition mot de makthavande men också kommit med helt nya visioner och värderingar.

Frikyrkorörelsen kom i början av 1800-talet med krav på frihet från statskyrkans företrädare när det gällde att tolka bibelns förkunnelse. Nu är kyrkan skild från staten och har släppt ifrån sig folkbokföringen (men staten tar ut kyrkoavgifter).

Under senare delen av 1800-talet växte nykterhetsrörelsen (IOGT) fram - med en ny form av mötesverksamhet efter anglosaxiska mönster och strikta regler om föreningsdemokrati. Sedan rörelsen misslyckats i folkomröstningen om alkoholförbud inriktades verksamheten på idrott, socialt arbete och folkbildning genom studiecirklar och bibliotek.

Vid sekelskiftet hade fackföreningsrörelsen vuxit till en sådan omfattning att man bildade LO (Landsorganisationen). Samtidigt startade konsumentrörelsen (KF) egna industrier för att bryta vissa monopol på dagligvaror.

En politiskt medveten kvinnorörelse lyckades 1920 nå målet allmän rösträtt, men i fråga om kvinnors lika rätt på arbetsmarknaden återstår ännu mycket att göra.

En speciell roll har jordbrukarnas fackliga och ekonomiska föreningsrörelse som blivit så stark att den nu kontrollerar praktiskt taget all livsmedelsproduktion.

Idrottsrörelsen, som ursprungligen syftade till fysisk träning och tävlingar mellan amatörer, har på senare tid i vissa grenar i stället blivit kommersialiserad.

Efter 1945 och särskilt under det "kalla kriget" har det vuxit fram en mångsidig fredsrörelse med ett stort antal enskilda organisationer, som arbetar för fred, säkerhet, global rättvisa och ansvar för miljön.

Fredsorganisationernas mål är bl a:

- respekt för mänskliga rättigheter
- flerparti-demokrati
- sociala och ekonomiska rättigheter
- solidaritet med världens fattiga
- hållbar ekologisk utveckling ...

Vi har alla en roll i detta arbete ...

Hemsidan <www.fredskontakt- uppsala.net> startades inspirerad av FNs Generalförsamlings resolution A/53/243 med utmaningen om ett årtionde för fredskultur och ickevåld med ett program från UNESCO kallat "Peace is in our hands". Läs > www.sfn.se/fredivarahander (Hemsidan stöds av "Stiftelsen Vi & Världen", Box 1213, 751 42 UPPSALA)

Om prinsar, köpmän och medborgare.

Man kan enligt Narc Nerfin urskilja huvudsakligen tre maktstrukturer, som styr ett samhälls utveckling. De kunde förr lätt identifieras, t ex i renässanstidens självständiga städer:

prinsarna - idag kallar vi dem politiker
köpmännen - idag de stora företagen
medborgarna - folket

Deras möjligheter att utöva makt var mycket olika till sin karaktär. Prinsar och köpmän kunde dock inte - hur de än kommit till makten - hävda att de representerade hela samhället i all dess mångfald. Men de styrde som bekant med bröd och skådespel. Trots att i princip bara den enskilde medborgarens makt är autonom blev det civila samhällets medlemmar manipulerade.

Ännu idag styrs medborgarnas liv av prinsar och köpmän. De privilegierade kallar vi numera för politiker. De vill hävda att de styr på uppdrag av sina väljare, men det blir allt tydligare hur makten utgår från de ekonomiska etablissemangen.

På den internationella nivån har nationella politikernas oförmåga att samarbeta ytterligare stärkt makten hos oligarkerna i de transnationella företagen. När de ekonomiska korporationerna t o m ville påverka FNs verksamhet besökte generalsekr Kofi Annan ett möte med världens finansiella elit i Davos 1999. Han ville förmå dem att frivilligt anta nio uppföranderegler inom industri och handel som han kallade "Global compact". Förslaget bearbetades sedan inför det "Millennium Summit" som FNs Generalför-samlings höll i sept 2000, då medlemsstaternas politiska ledare skulle deklarerera sin syn på värld-organisationens framtid. Se vidare på hemsidan: <www.unglobalcompact.org/thenine.htm>

Hur kan då medborgarna - folkets stora flertal - utöva någon makt? Över hela världen förekommer demonstrationer och protester mot orättvisor och förtryck inom enskilda nationer. Det räcker uppenbarligen inte med de demokratiska ländernas allmänna val och enstaka konsumentbojkotter. Konflikter och krigshot beror nu på de styrandes bristande respekt för mänskliga, sociala och ekonomiska rättigheter men också på etnisk intolerans bland medborgarna.

Varje enskild medborgare har nu ett personligt ansvar för hela världssamhället. Nu kan man inte välja mellan att vara svensk eller europé eller världsmedborgare. Med ökad allmänbildning och ökad politisk medvetenhet blir medborgarskapet multipelt. De spontant framväxande civila organisationerna syftar inte längre bara till att förbättra de egna levnadsförhållandena utan bygger allt mer på solidaritet med folken i utvecklingsländerna och på ansvarstagande för den biosfär vi skall överlämna till kommande generationer - en "ekologisk grundsyn".

Hur kan nu CSO (det civila samhällets organisationer) utöva sin kontrollerande och pådrivande verksamhet på prinsar och köpmän?

FNs första miljökonferens UNCHE 1972 i Stockholm blev mötesplatsen för inte bara det politiska etablissemangen utan också en stor mängd icke statliga organisationer (NGO). Den svenska regeringen ställde lokal och andra resurser till förfogande för ett parallellt NGO Forum och detta blev sedan mönsterbildande för kommande FN-konferenser. "Friends of the Earth" hade en grupp alerta journalister som bevakade både diplomaterna i huvudkonferensen och programmen i NGO Forum. De tryckte en mycket uppskattad men ofta satirisk tabloid kallad ECO som dagligen stoppades i deltagarnas dokumentfack. Denna form av oberoende bevakning gör nu av IPS och TERRAVIVA.

Sammankopplingen med det civila samhällets organisationer gillades inte av alla länders FN-diplomater men när Kofi Annan inbjöd till "Millennium Forum" i FN-huset 23-26 maj 2000 blev det ett historiskt betydelsefullt erkännande av det civila samhällets organisationer (CSO) och deras rätt att göra sina röster hörda. Många kritiska röster har hörts om hur detta första "Global Civil Society Forum" genomfördes, men slutdokumentet är inte dåligt. Läs <www.fnframtid.nu/> och kräv nya Forum.

Ett bättre samhälle och en bättre värld är möjliga när det civila samhällets organisationer har insyn i och kan påverka både de politiska och de ekonomiska etablissemangen - både prinsar och köpmän! Då fungerar demokratin. Men inte om du är passiv. - Så gör din insats!